

de i for ældre, men også praktiske redskaber for dem, der arbejder med den nyere lokalhistorie.

Finn H. Lauridsen

Sigurd Jensen: *Københavns historie* bd. 5. *Under fælles ansvar*. (Gyldendal, 1981). 396 s.

Femte bind af Københavns historie, årene 1900-45, er skrevet af fhv. stadsarkivar Sigurd Jensen. Værket indleder med det nye rådhus' første klokkeklemten nytårsnat 1900, og den indledning er ret karakteristisk for hele fremstillingen, der er levende, fængslende og letforståelig.

Den detaljefyldte fremstilling beskriver de økonomiske vanskeligheder, der fulgte med de store kommunale indlemmelser ved århundredskiftet, da hovedstadens befolkningstal netop nåede op på den halve million. Det gav vanskeligheder på mange områder, men også fordele. Der blev plads til de nødvendige kirkegårdsanlæg, men til gengæld skulle der ofres store summer på kloakering og anden infrastruktur i de indlemmede områder.

Selv om stofmængden er særdeles omfattende, så ses perspektiverne og linierne dog for detaljer. Boligproblemerne, detailhandlerekspllosionen, bankvanskeligheder, mælkedrenge, badeanstalter og lokummer. Det er med alt sammen. I løbet af de 45 år bindet omhandler blev København ændret. Der blev revet talrige ejendomme ned. Nye beboelseskvarterer kom til, trafiksystemet blev udviklet. Det politiske system blev mere markeret med talrige spændinger, demonstrationer m.m. Også billedsiden er der gjort meget ud af. Den supplerer i høj grad teksten, og mange af illustrationerne er hidtil ukendte.

Det er dog karakteristisk, at resulta-

tet er blevet en bog om københavnernes og vel i særlig grad for københavnernes. Den mangler udblik til det øvrige samfunds større byer og tidens mere aktuelle problemstillinger. Den er nok blevet en for isoleret københavnnerhistorie. Men det må indrømmes, at mange af landets større provinskøbstæder vil misunde København dens moderne byhistorie.

Henrik Fode

Georg Nielsen: *Sådan gik det til ---. En håndværkers tilbageblik*. (Dansk Bladforlag, 1981). 108 sider.

Forfatteren er æresmester i Københavns Malerlaug. Han er søn af en malermester, kom selv i lære i 1914 og fik sølvmedalje for sit svendestykke. Uddannelsen blev fulgt op med ophold i udlandet og undervisning på malerskole, hvor hans interesse tidligt samlede sig om skrift og skilte.

Faderen døde før Georg Nielsen kunne overtage forretningen, den blev derfor ført videre af en slægtning, i 1922 overtog han den stadig mere hensygnende virksomhed. I de første år blev den drevet som blandet malerforretning. Mester kørte ud på cykel i det fine tøj for at hente ordrer, siden skiftede han til arbejdstøj, så igen af sted i det fine tøj for at bringe regningen ud. Startkapital var der ikke meget af: En mindre opsparing fra læreårene, lån fra en onkel og så leverandørkrediten.

Georg Nielsens erindringer er interessant læsning. De viser, hvordan en ung mand kom i gang som selvstændig håndværker. Hvorledes han fik kontakt til kolleger, og hvordan han fik forretningen drejet ind i en niche – udstillingsdekorationer. Sammen med sin kompagnon, plakatkunstneren og tegneren Thor Bøgelund byggedes en virksomhed op med udstillingsdekora-